

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Angleški

ministri radi delajo vsako leto vsaj enkrat javno „politični razgled“ posebno o vnanjih deželah. Tako ga je tudi načelnik zdanje angleške vlade konservativec (pred kakoršnim bi se pa naše politične spake, ki se tudi konservativne nazivljejo, mogočno prekrizale) Disraeli 22. t. m. narejal, ko ga je po stari šegi lord mayor ali župan londonski v gostije povabil. Rekel je mej drugim sledeče:

„Jaz ne morem reči, da je stanje v Evropi tako, kakoršno bi kdo mogel z veseljem opazovati. Jaz bi vas in sebe varal, ako bi otle fraze upotreboval in vam čestital, da je v drugih deželah mir. Vsacemu od vas je znano, da so narodi v najbolj odlikovanih krajih Evrope, odlikovanih po božji previdnosti, slavnih po zgodnji omiki svojih prebivalcev, da so ti narodi, ki so toliko za napredek in izobraženje človeštva storili, zdaj v stanju brezvladja ali anarhije ali blizu anarhije.“

Jasno je, da je Anglež tu mislil Francosko in Španjsko. Da je resnica, kar je dejal, to je žalibog istina. A kar se Španije tiče, zakrivili so Angleži te anarhije mnogo sami, ker niso le karlistovskim upornikom iz Angleškega orožja dovažati pustili, nego so se do denašnjega dneva branili priznati republiko, ki je izšla iz narodove volje in samodoločbe. Francoski Mac-Mahonovi valjda tudi ne bodo veseli, da Anglež zaznamuje vladno modernega bajarda Mac-Mahona kot „anarhiji blizu.“

V drugem delu govora se Disraeli pobaha v narodnem svojem ponosu, da „nij bilo nikdar tacega časa, ko bi bile vodilne vlasti v Evropi bolj vztrajno in bolj silno prosile za angleško prijateljstvo, nego ravno zdaj pro-

sijo. Za to je angleški vpliv velik in Angleška bode ta vpliv rabila v interesu miru in za blagost človečanstva.“ Brez dvombe govori v prvem delu preveč patrijotizma ali bolje: narodnega pretiranega ponosa, v drugem pa hinavstvo. Kajti, da angleški vpliv na kontinentalno politiko nikakor nij tak in nikdar več ne bode, kakor je bil n. pr. ob času Palmerstona, to je vsacemu malemu politiku po Evropi jasno in angleški ministerski govori nas nasprotnega ne bodo preverili, posebno če se domišljamo, kako brezvplivni so se Angleži v istini skazali v zadnji veliki vojski. Ako pa dalje čujemo, da bode Anglija svoj „vpliv“ porabila za blagost človeštva, zmanjka nam še več vere v Disraelijeve besede, kajti Anglež in največja politična sebičnost, kramarska politika in neusmiljeno uničevanje trgovinskega ali političnega konkurenta, — to se vleče kot rudeča nit skozi angleško zgodovino, to je angleška skrb za „blagost človečanstva“, glej klanja in odiranja na Irskem, v Indiji i. t. d.

Pa naj bode ta egoizem tudi resničen — kajti kateri narod nij samopriden? — vendar je lepo biti Anglež! Tako ponosno ne more lahko kateri drugi evropski minister-načelnik govoriti, niti Bismark ne. Kajti poslednji ve, da ima njegova domovina okolo in okolo sebe in celo v lastni sredini mogočne, razdražene sovražnike, a Angleška stoji varna, nenapadana, mirno v bližnjo osigurano bodočnost gledajoča. Zatorej pa Disraeli lahko reče v svojem govoru dalje: „da bode Angleška svoj vpliv tudi s tem porabila, da dobre svete daje onim deželam in državam, v katerih je razrušenost in razpor, da zadobe svojo prejšnjo slavo in tak položaj, kakor ga te države zaslužijo.“

V tem zadnjem smislu bi Angleška pač lahko mnogo storila ne samo za Španijo in

Francosko, nego i za našo Avstrijo, katero moramo tudi mej države šteti, v katerih je razpor, in katera potrebuje ponovljenja stare slave in položaja, kakor ga po svoji zgodovini in legi zasluži.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 28. julija.

Notranja politika miruje; ministri so v toplicah in državna mašinerija se suče naprej po svojih izvoženih potih. Dozdaj še nij določeno, na kateri dan se imajo sklicati deželni zbori, niti kake predloge misli vlada storiti v raznih deželnih zborih. Samo iz Češkega se sliši, da hoče vlada zopet predložiti nekatere premembe volilnega reda, gotovo take, da Nemci še več sedežev pridobe, Staročehi pa se jeze v svojih časnikih, da vlada take češkemu narodu neugodne naklepe dela; v deželni zbor pak iti, tam sodelovati, kdor kaj tacega namerava, je „starim“ izdajica naroda. No videli bomo, kam še pelje ta neplodna politika nečinosti češki narod.

Skrejšovskemu iz zapora izpuščenemu čestitajo zdaj iz raznih čeških krajev. Nemški listi so trdili, da je Skrejšovsky sam prosil pomiloščenja, a „Pol.“ preklicuje to vest. Rodovina Skrejšovskega se je pač obrnila do cesarja s prošnjo, naj ga pomilosti, a je to prošnjo zopet nazaj vzela.

Za poslanca v **isterski** deželni zbor je bil v kmetski volilni skupini pazenski Jakob baron Lazarini z 49 mej 58 glasovi 26. t. m. bil izvoljen.

Graški klerikalni „V. B.“ preklicuje vest, da bi graška dekanska konferencija bila sklenila odvrati urejenje duhovniških plač. „V. B.“ pravi, da se nij storil tak sklep, a tega ne pove, kaj so sklenili gdekani storiti nasproti vladnemu namenu, da se duhovniške plače razmerno poravnajo.

Vorarlberška klerikalna poslanca Froschauer in župnik Krecht sta se mandata za deželni zbor odpovedala.

Listek.

Na kolpskem ustji.

(Izvirna povest.)

(Konec.)

III.

Stemnilo se je bilo. V mali krčmi so bili gostje, neki lovci iz grada, uže odšli in samo še trije žganjarji so pili pri mizi za vrati. Pri oknu pak je sedel naš Martin in poleg njega lepa deklica, kateri nij bilo lahko na prvi hip natančne starosti določiti, ker bila je močna in kakor nalašč za Martina ustvarjena, ako bi bilo res, da enakost se družijo z enakostjo. Zatopljen v pogledu njenih lepot, sedel je mladenič srečen poleg nje. Ona je govorila hrvatski, on slovenski; govorila sta o malih rečeh, a razumela sta se izvrstno, ker ljubezen jima je bila tolmač,

in zanimivo se jima je zdelo vse. Deklica nij bila še nikdar več nego dve uri od doma, in čudno se jej je zdelo, da pojde enkrat z Martinom daleč nekam gori po Savi, in izpraševala je natanko, „ali je to, ali ono in ovo tudi pri vas tako, ali kako je; ali vsi ljudje tako govoré kot on, ali so tako dobri kot on itd. In vse, kar jej je povedal, zdelo se jej je lepo in krasno.

Ko sta tako v pogovoru, odpro se prav polagoma vrata in v izbo stopi sloka postava graničarja Josa, ki ima rudečo kapico po strani in kratki kožuh nad umazano srajco, preko ramena viseč. Došlec ne pozdravi nikogar, a ko bi ne bil naš Martin v gledanje svoje ljubice vtopljen, videl bi bil, da prvi njegov pogled je veljal njej, drugi pa njemu, in oba pogleda sta bila strupena. Deklica je pač opazila vse in obledela. „Donesi mi rakije“, reče došlec jeznim glasom deklici.

Ta vstane, gre do vrat in zakliče v vežo majki, naj ona pride in prinese rakije, potem se zopet vrne na svoje mesto k Martinu. Josu pokima z glavo kakor bi hotel reči: to si čem zapomniti, da mi niti sama ne natočiš. Dobivši pijačo, zvrne jo na mah v sebe in kmalu odide.

Martin vpraša, kdo je ta človek in deklica mu pripoveduje, da je z onostran vode, da jo je snubil uže večkrat in da mu je odbila. Naravno, da je mladi mož takoj ljubosumen postal in hotel reči bolj na tanko povedane imeti. Tako je bilo uže kasno, ko se poslovi, da se bi prepeljal črez Savo k svojem bratu. Brodniku je bil naročil naj ga čaka.

Nij minolo več nego nekaj minut, ko brodnik v izbo stopi. Začudena ga deklica pogleda in vpraša, kako da je on tu, ali nij bil uprav nekdo pri njem, da bi ga prepeljal.

Vnanje države.

Mi v „Slovenskem Narodu“ smo on dan objavili članek o *Bosni*, v katerem smo rekli, da nam je sicer Bosna ljubša srbska nego turška, da pa volimo ka se Hrvatska z njo okrepleta. Ta naš glas je v vse večje jugoslovansko novinarstvo udaril in kakor je uže stališče temu ali onemu, sprejet bil ali odbijan. Tudi zadnji nam došli „Crnogorac“ govori o tem s srbskega stališča in opominja Hrvate k slogi s Srbi, sicer jim žuga z neprijateljstvom. Dan denes pač nema, z nami vred, ni eden niti drugi naših jugoslovanskih sorodnikov uzroka posebno šovinstišno na pete postavljati se.

V *francoski* narodni skupščini se nadaljuje posvetovanje o državnem proračunu. Minister za pomorsko vojsko pravi, da bode vladi skrb, pomorsko vojsko obdržati na visočini njihove naloge. Če je armada desna roka francoska, je pomorska vojska leva in Francosko na svojih obeh rokah nema preveč. Republikanci še vedno upajo, da dobodo večino za razpust narodne skupščine, ker je mnogo konservativnih poslancev uže odšlo; a nij lahko verjeti, ako se pogleda na navadno razmero mej številkami večine in manjšine. Odbor, kateremu je izročil Mallevillejev predlog zaradi razpusta skupščine, je sicer sklenil, da pretresuje ta predlog in hoče uže v prihodnji seji svoje nasvete staviti.

Iz *Bruselja* se telegrafira, da se je mejnarodna konferenca 27. jul. sešla in prvo sejo imela. Belgija nij sprejela prvosedništva, zato je bil ruski pooblaščenec Jomini za predsednika, belgijski pak za tajnika izvoljen. Konferenca je sklenila tajno obravnavati, obravnav ne razglasati.

V *srednji Aziji* se vedno bolj bližajo Kitajci kašgarskim mejam. Nova kašgarska dežela je Kitajcem posebno zavoljo trgovinskih pogodb mej to deželo in Ruskim neprijetna. Nedavno je kitajska vlada 17.000 mož izbrane armade poslala do kašgarskih mej, kjer pa so hudo pomanjkanje trpeli. Nekdaj so te dežele bile gосто oljudnate, zdaj pa so vsled vojsk in kitajske krutosti prave puščave postale. Ako Rusi ne pomagajo Kašgarcem, so izgubljeni. Odkar so Kitajci vse notranje upore upokojili, imajo zopet mnogoštevilno armado; kitajska dinastija pa bi rada meje nebeške države raztegnila, kako daleč so nekda segale. Mogoče je, da pride do vojske mej Rusijo in Kitajskim, ako Kitajci res skušajo prodreti črez meje Kašgarskega.

Dopisi.

Iz Maribora 25. jul. [Izv. dop.] (Proti ponarejenemu vinu.) Poročali ste, da se je v Mariboru ustanovilo društvo vinorejcev za obrambo naravnega vina proti

Brodnik pravi, da je pač bil „ovaj Kranjac“, ki je prej tu pil, a da se mu je ponudil Jos o prepeljati ga, in prepustil mu je brod.

Dekle se prestraši. Jos o in Martin sama v sredi deroče Save! In kak uzrok bi Jos o imel brodnikovo delo prejemati, če ne zlobnega namena. Ona sede in se ne gane, ne izgovori svojega groznega strahu, kakor da bi se bala, da se potem uresniči, ako bode izgovorjen.

Brodnik sedi in sedi in čaka, a Jos a nij nazaj. To se mu čudno zdi. Vstane in hoče iti rekši: „e pa da vidimo!“

A noč je bila temna. Nij se videlo šest korakov pred-se, tem menj črez Savo. Broda nij bilo tu, klical je brodnik na ono stran, a nihče se ne oglasi, najmenj pa Jos o. Na vedni klic, pride bližnji sosed z one strani in se oglasi ter na vprašanje, ali je

onim ponarejalcem, kateri iz vode, alkohola, barve, kisline in umetnih eterov napravljajo pijačo, katerej so tako nesramni ime „vino“ dajati. Društvo je izvolilo odbor in ta je imel v nedeljo 19. julija sejo, da posluša nasvete ožjega odbora. G. Auchman je govoril, kako si naj producenti v prvi vrsti sami pomagajo s tem, da svoje vino okusno pripravljajo in se drže pravil, katera predpisuje vednostno kletarstvo. Le-sem spada snažnost vsega orodja, katero se rabi pri prešnji in v kleti, preše in sodov; sredstva, kako se spoznavajo vse škodljive kisline; ravnanje pri prešnji; vrenje vinskega mošta; pretakanje; čistenje itd. — O teh stvareh je bil daljši pogovor. Sprejel se je nasvet g. dr. Sernca: G. Auchman naj se naprosi, da o tej stvari govori pri občnem zboru vinorejcev ter da spiše brošuro, katera bi se v nemškem in slovenskem jeziku natisnila in mej vinorejce razdelila. Stroške za to brošuro naj odbor plača; cena pa bi se za prodajo knjižice prav nisko nastavila. — Dalje sklene odbor po nasvetu profesorja Müllerja, naj se občnemu zboru na srce polaga važnost gospodarskih zborov, pri katerih bi potujoči učitelji govorili o raznih predmetih gospodarskega zapopadka. Gosp. Auchmanu izreka potem odboru svojo hvalo za njegov trud in točnost, s katero je kot poročevalec svojo nalogo rešil. — Odbor se je končno še posvetoval zaradi užitninskega davka. Izreke so se raznovrstne želje, zlasti, da bi se ta davek z ozirom na slabe vinske letine za 25% znižal, da bi oproščeno od davka bilo vino za domačo rabo (na primer eno vedro na mesec), da se uredi nadačenje na vinski mošt itd. Odbor sklene, da se pred občnim zborom še enkrat snide in se zedini o predlogih, kateri bi se naj storili.

Domače stvari.

— (Kegljanje na korist dramatičnemu društvu) v čitalnici se je ponedeljek zvečer ob 10. uri slovesno končalo. Dobitke so dobili: I. dob. z 22 keglji g. Jak Avgust, II. dob. z 21 keglji g. Cacak, III. dob. z 21 keglji g. Pucihar, IV. dob. z 20 keglji g. Kristan, V. dob. 20 keglji g. Paternoster Šimen, VI. dob. z 20 keglji g. Arelt, šaljivi dobitke g. Mol. Pri razdelitvi dobitkov in popreje peli so pevci dram. društva več pesnij. Kegljanih

brod na oni strani, išče gori in doli, a pravi, da tu nema o kakvem brodu ni traga. Torej se je nesreča zgodila, Sava je vzela brod, Jos o in Martina. Deklica, na bregu stoječa, pade na zemljo, nesó jo domov. Brodnik pa kolne „svetce“ in „majka mu“ i vse, ker si pomagati ne zna. Za Jos o i za „Kranjca“ mu nij bilo tolikanj, nego za brod, ako ga ne dobi več, kar je bilo verjetno.

IV.

Drug dan nij bilo ni broda ni človeka. Jos o nij bil domov prišel, Miha pak je zastoj čakal svojega brata, zastoj hodil plašen okolo, izpraševal, prosil, denar ponujal, obupaval. Martin je bil izginil.

Brod so našli. Eden mnogih mlinarjev, kateri imajo malo bolj spodaj svoje originalne, plavajoče, in le s sidri na dno, vedno rastoče ali padajoče Save privezane mline,

je bilo vsega skupaj 3278 serij, čisti dohodek za dramatično društvo znašal bode okolo 400 gld. Za obilno in živahno udeležbo izreka vsem udeleževalcem prisrčno hvalo Komite.

— (Na vnetici grla) (rachenbräune) zdaj po Ljubljani zbolevalo in mrjo otroci nenavadno močno.

— (Pri Postojni) bodo letos na jesen velike vojaške vaje.

— (Od sv. Jurija pri Šavnici) se nam piše: Od strele poškodovana sta bila pri nas dva kmeta; prvi, po domače Habrič iz Selišč 24. julija, in drugi z imenom Farkaša iz Dragotincev 25. julija. — Prvemu je strela udarila v konjski hlev, in enega konja k priči ubila, družega konja pa smrtno ranila, da je drugi dan poginil; k sreči se se slamo kriti hlevi nijso užgali. Drugemu kmetu je pa strela udarila v skedenj in mu požgala vse žitne in pšenične, ravno poprej pospravljene pridelke; k sreči je bil poškodovanec zavarovan. Strelovod, kateri je njegova lastnina, je še pred malo leti na drevesu kvišku molel, a sedaj v zemlji zakopan, namesto da bi gospodar bil spiralovo drevo z novim nadomestil; strelovod bi mu bil sedaj gotovo pogubonosno strelu brezkvarno odvodil. Marsikaj bi še imel pisati, posebno pa o zagriženih klerikalcih, kateri tako neusmiljeno se svojo neumnostjo napadajo narodno-liberalno stranko, katera se tudi tukaj zaveda, bodi si na prižnici od duhovenstva, ali pa kder si bodi od priprostega ljudstva.

— (Iz Ospa) na Primorskem se nam piše 25. jul.: Neka živinska bolezen, vsled katere je veliko ovac, volov, krav, telet, juncev in bikov konec vzelo, se je vlačila okolo 8 do 10 let v našem kraju, pa gospodarji nijso prav pazili na to. Mislili so vsakokrat kadar je eno ali drugo živinče poginilo, da je kaka bolezen, katero je sam bog poslal, ali pa da je trava kriva. Pa prvega dne meseca junija se je dokazalo, da je varh za zajce strup po polji sejal, in nedolžno živino dušil. Našlo se je več kosov mesa in ribe ostrupene so na več straneh po polji ležale in tudi komisija, katera je ta mesec iz Kopra prišla, je našla v hiši tega varha takov strup arsenik, kose mesa in slane ribe. Zdravnik pa je v želodci pokopanih ovac našel strup. Broji se ostrupenih nič manje nego 500 do 600 glav brez bikov in debebelega blaga. Škoda je velika, še današnje se kmetje boje, da še to malo ži-

čutil je po noči, kako je nekaj priplulega s silo buhnilo v steno njegovega mlina, tako da je njegova plavajoča hiša začela naenkrat sem ter tja gugati se. Leti s svetilnico ven in vidi, da je veliki brodnikov čoln ali brod. S silo ga priveže, kolikor se dá, in drug dan ga je mogel nazaj dati. O dveh človekih, ki bi na brodu bila, pak mlinar nij mogel ničesar povedati, zatrdil je na svojo dušo, da nij bilo nijednega človeka videti, sicer bi ga bil on tudi rešil, a nijednega nij bilo, „verujte, ljudi, ako boga znate.“

Hrvatska sodišča še dan denes nijso uzorna, a tačas, ko se je naša povest vršila, bilo je s preiskavanjem enacih stvari še slabše. Nič se nij izvedelo. Vse kar je bilo pozitivnega o izginolem Martinu in njegovem tekmeu bil je Martinov klobuk.

Štiri dni po oni noči namreč so vlekli

vine kar jo še imajo, ne ženejo past, ker se strupa boje. Kajti v več krajih po polji še leži strupina. Za to je koparski urad prepovedal, da pastirji ne smejo pasti kjer je bil strup posejan. Proti zajčjemu varhu je zdaj tožba vložena na sodnijo, s čemer hoče škodo poplačati, kar je živine ostrupil.

— (Šepetanje iz šole.) Farovski list piše v svoji obupnosti o kranjskih duhovnikih tako-le: „Kdo nas (duhovne) je tako razdvojil? Zakaj se zdaj sosed ogiblje sosedu? Zakaj so zdaj nekateri tako plašni postali? Zakaj smo si naenkrat tako mrzli in tuji? Nesrečni denar je to storil; Štremajerjevi groši!“

Izpred porotnega sodišča.

V Ljubljani 28. jul.

Denes se je zopet začela sesija porotnih sodeb. — Pod predsedništvom g. Kapreca so bili sledeči porotniki izžrebani: Fr. Zor, Andrej Marinko, Jakob Šober, France Doberlet, France Kavčič, Fr. Burgar, Pavel Polegek, Rud. Naglič, A. Mesar, Jarnej Šušek, Spiridion Pesjak, Ignacij Cunder.

Iz obtožnega spisa posnemljemo:

Lorenc Hacin po domače Godeljman, 24 let star, oženjen, polgruntar in krčmar v Velesovem, je 22. decem. 1873 v Velesovem Elizabeto Bajt, v drugič omoženo Žlebir, sicer ne z namenom jo usmrtiti, pa vendar z drugim sovražnim namenom, z velikim lesenim durnim zapahom, dvakrat po glavi udaril in enkrat v hrbet sunil, da je dvakrat na tla pala, nazadnje brez zavesti obležala in vsled tega dobila na desni strani čelā kot tolar veliko oteklino potem na zgornji in spodnji ustni itd., da je vsled tega zbolela in potem 16. jan. 1874 tudi umrla. — Lor. Hacin je s tem dovršil hudodelstvo uboja po §. 140 k. z. ki se kaznuje po §. 142 k. z. — Za razsodbo te pravde je porotno sodišče ljubljansko kompetentno, pred katerim je bila torej glavna razprava. Nagibi so bili sledeči:

22. dec. 1873 zjutraj je upil in razgrajal Lovro Hacin v svoji hiši, ker prejšnji dan, ko je ob 11. uri po noči domov prišel, nij našel svoje žene doma. Tudi jej je grozil, da jo bode pretepel, tako da je svojo mater Magdaleno Zupān na pomoč klicati morala. Soseba Elizabeta Bajt, ki je vpitje čula, gre

bosniška „raja“, kacih sedem na število, turško ladijo polne koruze v Sisek.

Pokrita turška ladija, stara in primitivna, kakor da bi jo bil uže Agamemnon rabil, ko se je proti Troji vozil, ima veliko dolgo vrh, za katero vleče sedem bosonogih in le na pol oblečenih Bošnjakov ob bregu navzgor, trdom kakor črna živina, tri, štiri dni daleč za en ducat gotovega denarja.

Tako gručo je opazoval tudi Miha, ki je v svoji obupnosti več dni tu bil, in ne mogel ni naprej ni nazaj brez brata. Kar zagleda, da ima eden izmed bosniških vlačiteljev klobuk njegovega brata na glavi! To je bilo tem laglje opaziti, ker so vsi drugi imeli ali znane rudeče kape (fese) ali pa nič. — Miha je zvedel od njega, da je ta klobuk našel v Savi, v vrbovem grmovju uro daleč doli pod mlino.

Več pa nego za ta klobuk iz vode, od tistega časa noter do denes nij zvedel.

vsled tega k L. Hacinu da bi ga pomirila. Komaj pa se je kljube hišnih duri dotaknila uže je zaupil Lovro Hacin: „Kaj za en hudič je pri vratih! erkniti mora“, odpre duri, skoči za Elizo Bajt ki je zbežala, z velikim, lesenim durnim zapahom, jo dobiti pri orehu ki je bil 15 korakov oddaljen in jo udari z zapahom 2krat po glavi da je pala. Ko je zapah zopet vzdignil, da bi jo v tretje udaril, se mu zmuzne z rok, to naključje pa je E. Bajt porabila, da je vstala in dalje zbežala. L. Hacin pa zapah pobere, skoči za njo, jo dobiti pri Škandrovej črešnji, ter jo zopet sune z zapahom v hrbet tako, da je pala in potem brez zavesti obležala. On pa odide nazaj.

Otroka Nace in Mica Bajt, ki sta bila priča tega dogodka, sta jo potem domov nesla, kjer je še le o 12. uri opoludne k zavesti prišla in potem ves ta dogodek tema otrokoma in sinu Mihaelu Bajtu pripovedovala. Lovro Hacin je moral potem zopet v svojo hišo iti, da bi tam svojo ženo tepel, žena pa je morala zbežati. Ko je namreč takrat Andrej Jekovec iz Češnjaka proti hiši L. Hacinu šel, ga sreča najprvo Katarina Hacin in ga prosi, da bi jo pred možem varoval, potem pa Lorenc Hacin z velikim debelim polenom v roci, in mu pripoveduje, da je bil na svojo ženo hud, ker prejšnjo noč nij doma spala, in da je malo poprej Elizo Bajt-Žlebir z zapahom ki ga je imel v roci, nekatere krati po glavi udaril, ker je hotela po sili v njegovo hišo priti. — Ker je zdravnik, ki je potem zbolelo Bajt zdravil povedal, da je vnetje pljuč in reberne kože nastopilo še le v bolezni, katera je bila po poškodbi prouzročena, so sodnijski zdravniki djali, da je bilo vnetje pljuč in reberne kože nastalo zaradi telesnih poškodb in telesne slabosti. Tedaj je uzrok ki se je slučajno poškodbi pritaknil, Žlebirino smrt za nasledek imel. Potem tacem je ta poškodba, ker nij okolnostij iz katerih bi sklepali na umor vendar pa je sovražni namen v dejanji samem ležeč hudodelstvo uboja po §. 240 k. z. katerega je Hacin po lastnem obstoju in po izpovedbi prič Naceta, Marije, Mihaela Bajt in A. Jekovca sumljiv in tožba zoper njega opravičena.

Po kratki obravnavi so porotniki dobili sledeča vprašanja:

I. glavno vprašanje: Ali je Lovro Hacin kriv, da je 22. dec. 1873 Elizabeto Žlebir sicer ne z namenom, jo usmrtiti, vendar pa z drugim sovražnim namenom z velikim, lesenim zapahom za duri tako na glavo udaril in v hrbet sunil, da so se jej vsled tega rebrna koža in pljuča vnela, iz česar je 16. jan, 1874 njena smrt sledila?

II. Eventualno vprašanje za slučaj, da bi porotniki na I. vprašanje odgovorili z „ne“: Ali je Lovro Hacin kriv, da je 22. decembra 1873 Elizabeto Žlebir, sicer ne z namenom jo usmrtiti, vendar pa z drugim sovražnim namenom z velikim, lesenim zapahom za duri tako na glavo udaril, in v hrbet sunil, da je iz tega razen več lehkih poškodb tudi ena sama na sebi težka, z motenjem zdravja in nezmožnostjo za delo v času od 3—4 tednov, združena poškodba na čelu izvirala?

Na prvo vprašanje so odgovorili porotniki „ne“ z devetimi glasovi proti 3. Na drugo pa z „da“ enoglasno. Vsled tega je obtoženec „kriv“ hudodelstva, in ga sodniki ob-

sodijo na 4 mesece ječe in vsake 14 dni en post.

Razne vesti.

* (V Osjeku) glavnem mestu Slavonije je začel izhajati nov časopis „Narodnost“ ki je pisan pol v hrvatskem pol v srbskem jeziku, ali, ker je to vse eno, pol je tiskan z latinico pol s cirilico.

* († Mojsia Pajč.) V Zemunu je po kratki bolezni umrl Mojsia Pajč, kateri se je pečal s tem, da bi iznašal pisanje za vse narode veljavno (pasigrafijo), igrača, kakor so jo imeli tudi pri nas nekateri sicer nemurni ljudje starega korena.

* (Črnogorski knez) je dal sijajen obed na čast Sturdeci, diplomatskemu agentu rumunskemu. Povabljeni so bili vsi senatorji in mnoge druge odlične osebe. Zdravice na tem obedu izgovorjene so, kakor „Glas Črnogorca“ poroča, „odzivale se simpatijama izmedju Rumunije i Crne gore in evijetlijeh vladnoca.“ G. Sturdeca je drugi dan zopet odpotoval.

* (Letina na Hrvatskem.) „Obzor“ poroča, da je žetev na Hrvatskem uže povsod dovršena in da pridejo od vseh strani dobre vesti, da se je namlatilo višje, nego li se je svet nadejal. Najbolj je brez dvombe rodil zimski ječmen; z enega jutra se je navadno našlo okolo 40 vaganov, a tudi po 50 do 60 vaganov. Pšenica je lepa in čista, isto tako reč. V zagrebški okolici vinogradi dobro stoji; neke vrste grozdja so se v cvetji jako usipale, no jagode bodo tem debelejšje. Samo sem ter tje smo zapazili, da so se celi grozdi po cvetji osušili. Koruza je povsod lepa; poslednji dež v petek in soboto bil je zanj pravi božji blagoslov. Kostanja dobimo jeseni, kolikor ga že morda 10 let nij bilo, ker je lepo odevel. Krompir obeča obilnega in dobrega roda. Vinska cena niti skače niti pada, a popije se ga dosti. Narod je zdrav, izvzemši pojedine kraje, tako n. pr. v Šitartjevu več tednov vladajo koze, na katerih umre mnogo odraslih ljudi in dece. Goveja kuga se zopet ponavlja po nekaterih krajih, najboljši præservativ je karbolna kislina (Karbolsäure.) V Zagorji koruza in vinovrati tako krasno stoji, da se stari ljudje ne spominjajo, da bi kedaj boljše bilo nego to leto. Vinska cena je na 4 gl. pala. Ječmena reži in pšenice je obilo.

* (Letina na Ruskem.) Ruski listi javljajo, da je letina na Ruskem na mnogih krajih jako povoljna. Samerska gubernija, kjer je lani bila lakota, ima letos obilno letino; v Krimu se kaže odlično; v Besarabiji in sosednjih gubernijah je dež popravil, kar je večtedenska suša pokvarila. V Odesi je pšenica od 17 na letina, samo repo je nekaj črv poglodal.

* (Umor pred sodnijo.) V Ameriki se je uže večkrat prigodilo, da so se v pričo sodnika stranke začele streljati ali da se je celo na sodnika od zatočenca streljalo. Nedavno je bila neka razprava, katera se pa nij odločila, ampak sodnik jo je odložil na drugi dan. Ko obtoženec sliši to razsodbo, skoči iz svojega stola in ustrelil s samokresom (pištolo) na advokata svojega nasprotnika. Advokat na rami teško ranjen, hiti k sodniku, da bi ga naj branil; a obtoženec za njim še enkrat sproži in ga v hrbet smrtno zadene. Potem odda samokres sodniku in se dá mirno zapreti.

Tržna poročila.

— Iz Dunaja 25. julija. Da si je uže od vseh krajev precej znano, koliko se je žita pridelalo, se vendar žitna kupčija ne more utrditi. Špekulanti se še nijso odločili, ali bi žitno ceno še bolj pritiskali ali pa za sedanjo ceno začeli kupovati. Občno mnenje mej špekulanti je, da bodo cene še bolj padale, ako se žito izmlati in na sejm pride. Zlasti pšenice je povsod dovolj, reč, ječmen in oves pa ne dajo toliko zrna, kolikor se je obečalo. Kupčija je ta teden nekaj živah-

nejša postala, ker so prišli inozemski žitni kupci. Pšenice se je 40.000 vaganov prodalo, banaška po 6-80 kr., slovaška po 6.25 kr., požunska po 6.50 kr. Rež se je kupila za izvažanje in za severne provincije; plačala se je po 4-50 kr. do 4-90 kr. Z ječmenom pa je bila najživahnejša kupčija, 100.000 vaganov se je prodalo po 3-50 do 4-10 kr. Z koruzo nij bilo kupčije, tudi z ovsem ne, ki je za 5 kr. padel.

— Iz Pešte 26. julija. Suša, katera je uže več tednov, ne pusti lepo rasti niti koruze, niti krompirja. Na koruzi še zdaj nij videti storžev, krompirja pa bode malo in še ta ostane droben, ker nij mokrote v zemlji. Samo iz banaških in sremskih nižav slišimo, da krompir in koruza dobro kažeta. Da bi se pa obilno teh sadov pridelalo, kakor smo še pred tremi tedni upali, nij več pričakovati. Dež bi seveda še nekoliko popravil, pa ga nij. Ječmen in oves dasta malo in kratke slame, tako da smo tudi zavolj krme v skrbeh, ker sploh detelja in lucerna le pol navadne košnje obečata. Včeraj in danes je deževalo; samo da bi dež bil segal po celi deželi.

Žitna kupčija je bila ta teden jako mrtva. Starega blaga že skoraj nij, novo žito pa se še le po malem privaja. Mlinarji so staro pšenico za 50 do 60 krajc. ceneje plačevali, nova še nema prave cene. Za vsem se je 25.000 centov stare in 10.000 cent. nove pšenice po 6 gl. 10 kr. do 6 gl. 20 kr. za cent spečalo. Po reži se je povpraševalo in gl. 4.20 do gl. 4.30 ponujalo; v ječmenu nij bilo kupčije, prodajalci in kupci čakajo, ker dobro blago za pivovarne še nij pripravno. A obeča se v ječmeni velika kupčija. Koruze se je kakih 15.000 centov po 4 gl. težko prodalo. Oves je še zmirom po gl. 2.90. Za moko se vendar enkrat kažejo boljše kupčijske razmere, ter jo tudi mlinarji lahko prodajo; fina se je na Angleško začela izvažati, moka za kruh pa na južno Nemško in v Holandijo. Najfinejša moka je po 14 gl., ordinarna po gl. 7-9; otrobi po gl. 2.85 do gl. 3.30. — Ovčje volne se je 2600 centov prodalo, ordinarna neoprana po 68 do 73 gl., srednja za suknjo po 105 do 110 gl., lepo oprana po 120 do 185 gl. — Po svinjski masti kupci zelo poprašujejo ter jo plačajo po 41 do 42 gl. brez soda; tudi špeh je malo dražji, po 41 do 42 gl. zakajeni; loj po 25 do 26 gl. Krompir pada v ceni, dobi se po gl. 3.50 cent, kmetsko blago pa po gl. 2.50 žakelj. Vosek je po 84 do 85 gl., finejši celo po 95 do 98 gl. Ježic je malo v zalogah, najboljše so se po 15 gl. čeber prodavale. Venštajn se rad kupuje in po 28 do 34 gl. po kvaliteti plača; mizarški lim je še zmirom po 29 do 30 gl. cent.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

Izvrstna zdravilna hrana Revalesscière du Barry odstrani vse bolezni; namreč bolezni v želodci, v živcih, v prsih, na pljučah, jetrah, žlezah, na sliznici, v dušnjaku, v mehurji in na ledvicah, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, neprebavljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vr-

toglavico, navāl krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje krvi tudi ob času nosečnosti, skalno silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenji, ki so vsem lekom kljubovale.

Spričevalo št. 73.621.

Na Dunaji, 1. februarja 1871.
Neskončna hvaležnost od Vas mi daje povod, Vam te vrstice pisati. Bil sem skozi štiri mesece od strašne nadehu trpinčen; nikdo mi nij mogel olajšanja dati, dokler nijsem na svet prijatelja Vaše izvrstne Revalesscière vzel, ki me je od tega zlega temeljito ozdravila.

Spričevalo št. 65.715.

Paris, 11. aprila 1866.
Moj gospod! Moja hči, ki je izredno trpela, nij mogla prebavljati niti spati; nespečnost, slabost in nervozna razburjenost jo je prevladovala. Ona se nahaja celo dobro po čokoladi Revalesscière, ki jo je popolnem ozdravila, ima dober tek, dobro prebavljivost, pomirjene živce, zdravo spanje in trdno meso ter je zopet dobre volje.

Spričevalo št. 73.800.

Mohač, 20. decembra 1871.
Tri mesece sem Vašo slavnoznano „Revalesscière“ užival in po tem od večletne zlate žile ozdravel, ter sem to izvrstno sredstvo enemu svojih prijateljev v rabo pripočil. Prosim torej, da blagovilite takoj poslati 2 funtno škatlico za mojega prijatelja pod mojim Vam že znanim napisom po poštne podvzetji.

Z vsem spoštovanjem

Jož. Ullein stavitelj.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalesscière pri odraščanih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravlja. V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesscière-Biscuiten v pušicah 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbruku Diechtl & Frank, v Celovci P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnjah in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja duajša hiša na vse kraje po poštah nakaznicah ali povzetjih.

Tržne cene

v Ljubljani 25. julija t. l.

Pšenica 6 gl. 20 kr.; — rež 3 gl. 40 kr.; — ječmen 3 gl. — kr.; — oves 2 gl. 60 kr.; — ajda 4 gl. 60 kr.; — pros — gl. — kr.; — koruza 4 gl. 80 kr.; — krompir — gl. — kr.; — fižol 7 gl. — kr. — masla funt — gl. 52 kr.; — mast — gl. 42 kr.; — špeh frišen — gl. 44 kr.; — špeh poven — gl. 42 kr.; — jajce po 2 kr.; — mleka bokal 10 kr.; — govedine funt 30 kr.; — teletine funt 24 kr.; — svinjsko meso, funt 36 kr.; — senu cent 1 gl. 20 kr.; — slame cent — gl. 75 kr.; — drva trda 6 gl. 30 kr.; — mehka 4 gl. 50 kr.

Loterijske srečke.

V Gradcu 25. julija: 70. 14. 49. 86. 2.
Na Dunaji 25. julija: 29. 4. 10. 20. 46.
V Trstu: 19. julija: 22. 75. 76. 80. 51.

Dunajska borza 28. julija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	70	gid.	20	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	75	—	—	—
1860 drž. posojilo	108	—	75	—
Akcije narodne banke	974	—	—	—
Kreditne akcije	234	—	25	—
London	110	—	70	—
Napol.	8	—	85	—
C. k. cekini	—	—	—	—
Srebro	104	—	—	—

„Listki“.

Pod tem naslovom bode „Narodna tiskarna“ v Ljubljani izdaval zbirko spisov beletrističnega in znanstvenega zapopadka v zvezkih po 20 do 50 krajcarjev.

Prvih šest zvezkov je že na svitlo prišlo in jih imajo na prodaj: „Narodna tiskarna“ v Ljubljani in Mariboru in sledeči bukvarji:

V Ljubljani: Janez Giontini; Jurij Lercher; Zeschko & Till; Otakar Klerr. — V Celovci: J. Leon; E. Liegel. — V Mariboru: E. Ferlinec. — V Trstu: F. H. Schimpf. — V Gorici: Karel Sohar. — V Celju: Karel Sohar. — V Ptuj: Vil. Blanke. — V Zagrebu: Leopold Hartman.

I. zvezek.

Stenografija, sp. dr. Ribič. — Životopisje, sp. Rajč Bož. — Prešern, Prešerin ali Presiren, sp. Fr. Leistik. — Telečja pečenka, novela, sp. J. Jurčič. — N. Machiavelli, sp. dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, sp. dr. Celestin. — Trstvo z grozdom na Ruskem, sp. dr. J. Vošnjak. — Čegava bode? sp. J. Ogrinec. — Narodni jezik in trgovina, spisal L. Haderlap 25 kr.

II. zvezek.

Ivan Erazem Tatenbah. Izviren roman, spis. J. Jurčič 50 kr.

III. zvezek.

Prvi poljub. Novela, spisal J. Skalec — Na črni zemlji. Novela, spisal J. Skalec 25 kr.

IV. zvezek.

Lepi dnevi. Spisal Paulus. — Plašč. Novela. Ruski spisal N. V. Gogol; poslovenil L. Gorenjec. — Nekoliko opazek o izdaji slovenskih narodnih pesnij. Spisal prof. dr. Krek 25 kr.

V. zvezek.

Meta Holdenis. Roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik 50 kr.

VI. zvezek.

Kazen. Novela, francoski spisal H. Rivière, poslovenil Davorin Hostnik. — Cerkev in država v Ameriki. Francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik 25 kr.

Gledališke vlasulje (baroke)

priporoča slavnim čitalnicam in diletantičnim društvom po najnižji ceni (od 3 gold. naprej)

Jurečič Franc,

gledališki friseur v Ljubljani, pri črevljarskem mostu šte. 233.

(184-4)

Zarad razpuščenja
Woschnagg-ove trgovine
je na glavnem trgu št. 237

popolna razprodaja
vsega
manufakturnega, belega in perilnega blaga
in šivalnih mašin.

(164-8)

Tudi je **prodajalnica** s še triletnim najemnim kontraktom za oddati.

Umrli v Ljubljani

od 24. do 27. julija.

Marija Šajn, dete 6 mesecev staro, v Kurji vasi št. 5 in Helena Dovščak 3 mesece stara, na št. peterskem predmestji, oboje na ošpicah. — Jovan Poljak, 3 leta star v kapucinskem predmestji št. 25, na vnetici grla. — Pavlina Čuk, 2 meseca stara in Franciška Cepuder, 6 let stara, na št. peterskem predmestji, na vnetici grla. — Boštjan Soberlj, dimnikar, 35 let star, v bolnici, na pljučnici. — Helena Vut, 3 mesece stara, na griži. — Alojz Petovar, urar-

jev otrok, na št. peterskem predmestji št. 4, 2 meseca star, na ošpicah. — Alfr. Hofbauer, 2 leti star, v mestu št. 20, in M. Polak, 14 mesecev star, oba na vnetici grla. — Franciska Premur, 6 let stara, v Tavčarjevi hiši in J. Kopač, mesarjev otrok, 4 leta star, na št. peterskem predmestji, na vnetici grla.

Tujci.

27. julija:

Evropa: Sochai z Dunaja. — Fili Gatei iz Trsta. — Josef pl. Beb s familio z Ogerskega. — Rumondo iz Pulja. — Hoffman iz Grada.

Pri Slonu: Pibrovec iz Kroke. — Jarec iz Cateža. — Hanf iz Hudega. — Schilling iz Gorice. — Friedrich pl. Veneda z ženo iz Trsta. — Bar. Tauffrer iz Višnjegore. — Baronovka Hauser iz Reke.

Pri Maliči: Goriup iz Gorice. — Tuck iz Pariza. — Lupini z Dunaja. — Seeman iz Pešte. — Weil iz Stuttgarta. — Dolenc z gospo iz Kranja. — Reiher iz Kranja. — Marizza iz Gorice. — Waller z Dunaja. — Kavčič iz St. Vida pri Vipavi. — Ditrich, trgovec iz Vipave. — Schulman iz Stuttgarta.

Pri Zamoreci: Gentilla iz Grada.

Zupan iz Reke. — Marinko And. iz Logateca. — Pri Virantu: Milavec iz Planine.

Izprašan gozdar

(iz Moravskega)

29 let star, neoženjen, več jezikov zmožen, ki ima najboljša spričala in je uže več časa na spodnjem Stajerskem kot samostojen gozdar v službi, želi svoje mesto s 1. septembrom ali 1. oktobrom spremeniti. — Blagovoljna vprašanja naj se stavlja pri administraciji „Slov. Naroda“.

(199-2)

Izdatelj in za uredništvo odgovoren: Ivan Semen.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.